

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۱/۱۰/۰۱

محمد انور آخري

په ويتنام او افغانستان کې د امريکايانو جگړې

(پرتله)

څلورمه برخه

افغانستان:

د امريکايي يرغلگرو جنايتونه:

ترهگری او جنايتونو وليکي نو غټ، غټ کتابونه به پرې وليکل شي، مور هڅه وکړه د بهرنيانو په ځانگړي توگه د امريکايي پوځي ځواکونو د جنايتونو او ترهگریزو کړنو څو بېلگې، په تېرو شلو کلونو کې د خپلو شخصي يادښتونو او نورو منابعو پر بنسټ (د مشت نمونه خروار) په توگه ليکو:

د ۲۰۰۱ز، کال د سپټمبر د ۱۱ بریدونو وروسته امريکا متحده ايالاتو افغانستان ته د (C. I. A) لس گروپونه ولېږل، دغو گروپونو د ځايي افغانانو، په ځانگړي توگه د شمالي ټلوالې په مرسته د ۲۰۰۱ز، کال د اکتوبر په اومه نېټه د طالبانو پر پوځي ليکو او پنډ غالو باندې د پرمخ تلليو الوتکو (B. 52- C. 130- BLU. 82) بریدونه پيل کړل، په کابل او ولايتونو باندې تر يوې مياشتې پورې بمبارۍ روانې وې چې له امله يې د نوامبر په ۱۲ نېټه د کابل په شمال کې د طالبانو د جگړې کرښې ماتې شوې او د شمال ډلو ټپلو کابل لاندې کړ. (د نوامبر ۱۴ / ۲۰۰۱ز) دا چې طالبان پښتانه وو نو شمالي ټلوالې په کابل کې هر پښتون ته د طالب په سترگه کتل، هغه ظلمونو چې طالبانو پرې کړي وو، د هغوی غچ يې په کابل او نورو سيمو کې له پښتنو اخیستل، ټلوالې پر پښتنو ظلمونه پيل کړل، تښتوني، غلاوي او نور هر ډول زورونې او بې نظمۍ يې جوړې کړې، تر دې چې پښتنو به د کابل په ښار کې لونگۍ يا پټکۍ نه شو په سرولي، ځينو متزلزلو کابل مېشتو پښتنو به پښتو هم نه ويله په درې به يې خبرې کولې ترڅو ونه پېژندل شي چې پښتون دي. ورپسې بریتانیا او استرالیا هم خپل ځانگړي ځواکونه د امريکايي ځواکونو په ملاتړ افغانستان ته ولېږل، وروسته د ناټو غړو هېوادونو خپل ځواکونه د امريکايانو د مرستې په موخه واستول او د افغانستان په گوټ، گوټ کې ځای پر ځای شول.

له امريکايانو سره د ناټو پوځي ځواکونو ترڅنگ ايراني ځواکونو هم مرسته وکړه، داسې چې اسمعيل خان د امريکا د (C. I. A) د لسو گروپونو څخه د يو مسوول و چې ايرانيانو له اسمعيل خان سره مخامخ مرسته کوله، وايي چې د ۲۰۰۱ز، کال په اردور کې ايران چې د طالبانو او امريکايانو سره يې اړيکې ښې نه وې، بيا هم د امريکا پر پلوی يې د هرات ښار په نيولو او د طالبانو د اسلامي امارت په پرځولو کې مرسته وکړه، د ايران د ځانگړو ځواکونو مشري (رحيم صفوي) کوله، دغه عمليات د امريکا د سي، اي، ام، مامورينو تر مخامخ کنټرول لاندې وو. (ويکي پيډيا)

په خوست ولايت باندې بمبار:

د امريکايانو د يو مياشتني هوايي يرغلونو په لړ کې په خوست کې زموږ د سترگو ليدلی حال داسې و چې د ۲۰۰۱ز، کال په سپټمبر کې امريکايي جگړه ييزو الوتکو د خوست د مټه چېنې په سيمه لويديځ پلو ته يو جومات وو چې د سيمي خلک او عربان د روژې په مياشت کې د ماسخوتن لمانځه (تراويح) په ادا کولو بوخت وو، د امريکايانو الوتکو له خوا بمبار شو او د جومات چټ په لمونځ کوونکو راپرېوت چې (۱۶) تنه لمونځ کوونکي يې ووژل او هغه کسان چې ټپيان وو په موټر کې د حېدرخېلو په سيمه کې د درملنې په موخه د ښاغلي ډاکټر شفيع کلينک ته يوړل شول خو کله چې موټر ودریده تر څو ټپيان ترې کوز کړي، د الوتکو له خوا په راکټ ووېشتل شو.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له اليرلو مخکې په خبر و لولئ

په دې شپه د خوست په لويديځ د زني خېلو په سيمه کې هغه کور هم بمبار شو چې مولوي جلال الدين حقاني او ورسره کسان په کې ميلمانه وو. کوربه، حاجي سراج الدين چې زموږ له خپلوانو څخه ؤ، د کورنۍ (۱۲) تنه غړي کې يو شمېر هغه ټانکونه چې د کوماندو په لواء کې ولاړ وو د شپې له خوا بمبار کړل او له منځه يې يووړل، په دې سيمه کې يوه ديني مدرسه وه چې تېنټيدلي عربانو او طالبان په کې راټول شوي وو، د مدرسې په شمال کې يوه ودانۍ وه چې هغه يې هم بمبارد کړه او د مدرسې

چې بنځې او ماشومان هم په کې وو په بې رحمۍ سره ووژل شول، د مولوي حقاني کسانو ته هم مرگ ژوبله وراوښتې وه او په خپله مولوي حقاني هم ټپي شوی ؤ، مور د حاجي سراج الدين فاتحي ته ورغلو او هغه وران ويجاړ کور او حجره مو وليدل چې امريکايانو بمونه پرې غوځولي وو او لوټې، لوټې شوی ؤ.

وراندې مو وويل چې د مټه چيني په جومات کې د سيمي خلک هم ووژل شول نو کله چې شپه تېره شوه په سبا يې سيمي ته د امريکا د (C. I. A) کسان د ليدو په موخه راغلل خو کله چې ستنيدل د وژل شويو کسانو د کورنۍ غړو ډزې پرې وکړې چې په پايله کې يو تن د سي، آي، اي بريدمن (چپمن) ووژل شو، بنايي په افغانستان کې به دا لومړنی امريکايي وي چې ووژل شو، امريکايانو په هغه کمپ باندې د وژل شوي بريدمن چپمن نوم کېښود چې د خوست په پخواني هوايي ډگر کې د امريکا سي، آي، اي کارکونکي په کې مېشت وو.

په توره بوره بمبار:

توره بوره د ديورنډ کرښې دې خوا په سپين غره کې د خېبر درې سره نږدې سيمه ده. دا هغه سمځې دي چې د افغان، شوروي اتحاد د جگړې پر مهال د امريکا د سي، آي، اي، په مرسته د جهادي تنظيمونو لپاره جوړې شوي وي چې اوس مهال د القايدې مشر اسامه بن لادن په کې پټ شوی ؤ. امريکايانو د ۲۰۰۱ز، کال د دسمبر له ۶ تر ۱۷ نېټې پورې له هوا څخه د (B. 52) الوتکو لوی، لوی بمونه پرې وغوځول، سره له دې چې له امريکايانو سره د شمالي ټلوالې پليو ځواکونو مرسته کوله خو اسامه بن لادن ځواکونو له ټلوالې سره د يو لنډ اوربند په موده کې له ديورنډ کرښې واوښت او د پنجاب ابيټ آباد ته ورسول شو.

د مزار د جنګي کلا او د ليلي دښتې وژنې:

د ۲۰۰۱ز، کال د نوامبر په ۲۵ نېټه، هغه مهال چې په شمال کې د طالبانو په زرګونو ځواکونو ايسار شول نو دوی د جنرال عبدالرشيد دوستم، ازبکو ځواکونو ته تسليم شول، هغه بهرنيان چې د طالبانو په منځ کې وو، د جنرال دوستم ځواکونو د مزار شريف په جنګي کلا (قلعه جنګي) کې ځای پر ځای کړل چې له ځينو سره وسلې هم وې کله چې د (C. I. A) مامورين کلا ته ورغلل پوښتنې او گروپونې يې پيل کړې، دغه جنګيالي پوه شول چې دوستم خيانت ورسره کړی دی او په مقاومت يې لاس پورې کړ، د (بي، بي، سي) راډيو خبر خپور کړ چې د امريکا د [

(د مزار شريف د جنګي کلا بهرنی انځور)

شول. (بي، بي، سي، راډيو؛ ويکي پيډيا)

د جنګي کلا يو شمېر طالبان ونيول شول او له هغو اسيرو طالبانو سره يو ځای چې په کندز کې د جنرال دوستم ځواکونو ته تسليم شوي وو يو ځای شبرغان ته په کانتینرو کې لېږدول کيدل، په کانتینرونو کې د هوا د نه شتون له امله ډېر طالبان مړه شول او هغه چې ژوندي پاتې وو هغوی يې په ډزو ووژل. ازبک ځواکونو د (۲۰۰۰) په شاوخوا کې وژل شوي طالبان د ليلي په دښته کې په لويو، لويو کندو کې په ډله بيزه توګه بنځ کړل.

جنرال دوستم لکه د نورو ګوډاګيانو په څېر د (C. I. A) له خوا د خپلو خلکو د تباھۍ په موخه ګمارل شوی ؤ. د ليلي دښتې د جنايت د څېړلو په موخه ولسمشر اوباما وويل: «ما خپل د ملي امنيت سلاکار ته امر کړی دی چې

څېړنه وکړي.» د بوش ادارې د څېړنو مخه نيولې وه، د (C. I. A) کارکوونکي په مزار کې د اسيرانو په تحقيقاتو او انتقالاتو کې په مستقيم ډول شريک وو. (آزادۍ راډيو. ۱۳۸۸/۴/۲۴. ل.)

د کورونو پلټل او د خلکو وژل:

امريکايي ځواکونو د خلکو کورونه د شپې له خوا لتول چې يوازې يو تن افغان ژباړن به ورسره ؤ، امريکايانو د شپې دوربينونه درلودل خو افغانان به پټې سترگې وو. په دې اړه د امريکا د (C. I. A) جنرال گيري شرون په خپل کتاب، سي، اي، اي په پنجشېر کې ليکي: «د شپې د دوربين د نه درلودلو له امله طالبان د شپې پر مهال رانده وو.» (۳۰۴ مخ)

داسې ډېرې پېښې ليدل شوي دي چې د کورونو د پلټنې پر مهال، که يو څوک به په خپله بستره کې ويده ؤ او ناڅاپي به راپورته شو، نو امريکايانو به له خپلې وېرې چې گواکې وسله ورسره ده، ځای پر ځای يې ډزې پرې کولې او په دې ډول يې ډېر بې وسلې کسان وژلي دي.

امريکايانو به د خلکو د کورونو دروازې په ځانگړو بمونو الوزولې په داسې حال کې چې کورنۍ به په خوب ويده وې، ډېرې کورنۍ به په دې فکر کې شوي چې طالبانو يې په کور بريد کړی دی ځکه چې د کورنيو ځينې کسان به د حکومت مامورين يا پلويان وو، نو د خپلې دفاع په موخه به يې توپک ته لاس کړ، وړاندې له هغې چې ډزې وکړي امريکايي ځواکونو به وويشتل، امريکايانو د طالبانو د يوه قوماندان د وژلو په موخه د هرات د شين ډنډ په ولسوالۍ د عزيزآباد په کلي بمباري وکړه چې له امله يې ۹۱ تنه وژل شوي، ۱۵ کورونه په بشپړه توگه له منځه تللي دي، ۵۰ تنه ماشومان او ۱۹ تنه ښځې، سپينبري او ځوانان وژل شوي دي، يو هټيوال په داسې حال کې چې ژړل يې، آزادۍ راډيو ته وويل چې ۱۲۰ تنه وژل شوي او د ده د کورنۍ ټول ۱۱ تنه غړي هم وژل شوي دي، د کلي خلکو ويل:

(درې تنه ماشومان چې د عزیز آباد په بیماری کې وژل شوي دي.)

«کله چې زموږ په کلي بريد وشو، موږ فکر کاوه چې طالبانو بريد کړی دی ځکه چې موږ له حکومت سره ولاړ وو.» (۱۳۸۷/۴/۲. ل.)

دا شان د ۱۳۸۸ ل کال د وري په مياشت کې د خوست د گربزو ولسوالۍ د علي دايي (داعې) په سيمه کې امريکايي پوځونو د ملي اردو د يو ډگروال په کور بريد وکړ چې د ښځو او سړيو په وژلو سر بېرته يې يو ۷ ورځنی ماشوم هم ووژلو.

له امريکايانو سره د کورونو د لتون پر مهال روزل شوي سپي هم ورسره وو او ښځې ماشومان يې په سپيو دارل او ډارول، دا ډول پېښې ډېرې ليدل شوي دي خو موږ يې يوازې دوه بېلکې وړاندې کوو:

امريکايي ځواکونو د خوست د کونډيو په سيمه کې د حزب اسلامي يو پخوانی قوماندان ډاکټر بلال په کور چاپه اچولې وه، د ډاکټر بلال کورنۍ يې په روزل شويو سپيو دارلي او د کورنۍ درې تنه غړي چې يوه ميرمن، يو ماشوم او يو تن نارينه ؤ وژلي دي، ښاغلی حامد کرزی د امريکايانو په دې ناوړه عمل ډېر خواږدی شو او د جدي په ۱۳۸۷ ل/۳، نېټه، خوست ته د فاتحې په موخه ولاړ او د خوست د پوهنتون به جومات کې يې فاتحه وکړه د امريکايانو دا ترهگر عمل يې په سختو ټکو وغانده، ده وويل: «که دا بهرنيان په دې ډول زموږ کورونو ته ننوځي او زموږ سره منله ونه کړي نو لويه جرگه به راوغواړي تر څو د بهرنيانو راتلونکي وټاکي.» (خوست راډيو)

د ملي اردو يو تن سرتېری شفيع الله چې د خوست د لاغوري پير ؤ، امريکايي ځواکونه د شپې له خوا د تڼيو په سيمه کې هغه کور ته ورغلل چې نوموړی په کې ميلمه ؤ، شفيع الله يې وواژه او نور درې تنه د تڼي قوم کسان چې له ده سره وو ونيول، امريکايانو ځايي خلکو ته وويل چې دغه کس امريکايان وژلي وو، ځايي خلکو ويل چې امريکايانو د ملي اردو په ملتيا د خلکو کورونه پلټل، سړي يې ترلي وو او ښځې ماشومان يې په خپلو سپيو وپړول، امريکا غږ راډيو وويل چې وژل شوي کس يو استرليايی عسکر وژلی ؤ نو ځکه امريکايانو وواژه چې ده وسلې ته لاس کړ. (۱۳۹۰/۳/۲۹. ل.)

د خوست ولايت د باک په ولسوالۍ کې د لوی اختر په شپه ۱۳۸۹ ل، کال زموږ د ملگري مرحوم مولوي گلزار د تره زوی ډاکټر صالح الدين امريکايي ترهگرو ځواکونو په خپل کور، په خپله کوټه کې درې مرمۍ وويشت، بې له دې چې د چا له خوا ډز پرې شوې وي، نوموړی ډاکټر يې يو ځل پخوا نيولی ؤ او له ده څخه يې غوښتنه کړې وه له سي، اي، اي سره مرسته وکړي.

د ۱۳۹۰ ل. کال د چنگاښ په میاشت کې د خوست په دوه منده ولسوالۍ کې د امریکا هوایي ځواکونو په بمبارۍ کې د یوې کورنۍ ۹ تنه ووژل چې یو ۱۱ ماشنتی ماشوم د بمبارۍ له امله په بشپړه توګه ورک شوی دی.

نور بیا

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ